

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Splošna cena letnika za vsako leto v Mariboru s poštnimi stroški na domače in tujstvo 3 K, pol leta 2 K in za šest let 12 K. — Posamezna številka stane 20 vinarjev. — Način plačila: pri naročniku ali na račun. — Naročniki: Slovenski Gospodarski List v Mariboru. — List ni odgovoren za objave. — Objave: pri redakciji. — Redakcija: Maribor, ulica Sv. Krištofa 10. — Telefon: 10. — Posamezna številka stane 20 vinarjev. — Način plačila: pri naročniku ali na račun. — Naročniki: Slovenski Gospodarski List v Mariboru. — List ni odgovoren za objave. — Objave: pri redakciji. — Redakcija: Maribor, ulica Sv. Krištofa 10. — Telefon: 10.

Dvojno zvišanje.

Južna železnica je sporazumno z deželno vlado zvišala ceno vožnje po železnicah v Sloveniji za 200%, to se pravi, da mora od 18. aprila 1919 naprej popotnik plačati za vožni listek namesto 1 K — 3 K. Vožnja III. razreda v Ljubljano stane n. pr. sedaj iz Maribora 38 K 40 v., dočim si plačal prej samo 12 K 80 v. Gospodje, ki so zvišali cene voznim listkom na tako neprimerno višino, se izgovarjajo, da so se morali storiti, ker so morali železničarjem radi njih slabega položaja zvišati plače. Ta izgovor pa ne drži. Mi privoščimo pridnim železničarjem boljše plače, ker s staro, nizko plačo res niso mogli živeti. A prav ni, da so se enakomerno zvišali tarife. Za III. razred, v katerem se vozi ubogo ljudstvo, naj bi ostali pri starih cenah, gosposko ljudstvo in bogataši, ki se večinoma za zabavo po „kšeftu“ vozijo v II. in I. razredu, pa bi naj plačali magari za 300—500% več kot dosedaj. Saj so vojni dobičkarji, židje in milijonarji, spravljali med vojsko na račun ljudstva — masne dobičke v svoje žepce. Zahteva kmečkoga in delavskega ljudstva je, da se takoj preklicše zvišanje tarifov za III. razred, zvišanje za II. razred ostane v veljavi, a za I. razred se naj tarif zviša vsaj za 500 ali 600%. Če pa se to ne zgodi, pa zahtevamo, da se dena krivec, to je gospo. od južne železnice in od deželne vlade, ki so sodelovali pri tem krivičnem zvišanju, na zatožno klop. Če so kmeti kaznovali, ako je prodal 1 liter mleka 1 v dražje, kakor je bila prej cena, se morajo že bolj hudo kaznovati ljudje, ki hočejo v Jugoslaviji izžemati ubogo ljudstvo. Na shodih in po svojih poslancih bomo tako dolgo ugovarjali proti zvišanju tarifa v III. razredu, da se mora ustredi naši upravičeni zahtevi.

Obenem pa z vso odločnostjo tudi zahtevamo, da se naj razmeram primerno zvišajo tudi plače železniških delavcem, uslužbencem in nižjim uradnikom. Vprašamo samo: Ali more delavec, ki dela na proži in ima temeljne plače (dnevne) samo 2 K 50 v., z dodatki vred skupaj samo 7 K plače na dan, preživljati sebe in svojo rodbino. Od zvišanja cen voznih listkov se naj zvišajo plače in dnevne pred vsem ubogim nižjim uradnikom, uslužbencem in delavcem. Nikakor pa se naj plače in dnevne ne zvišajo nemškimi, nemčurškimi in socialdemokratskim hujšakom, ki rovarijo proti Jugoslaviji in hujšajo

na strajk. Te zagrizence, ki jim diši sicer naš kruh in pečenka, a jim smrdi slovensko ime, mora vlada čimprej poslati brezplačno v Nemško Avstrijo.

Deželna vlada je zvišala tudi cene v bolnišnicah. V III. razredu znaša zvišanje 75%, v II. samo 2 K, v I. 12 K. Torej je zopet najbolj obremenjeno ubogo ljudstvo. To pa je že od sile. Kaj takega si ne bomo dali dopasti. Bogati verižnik ali milijonar lahko plača tudi 100 K na dan, a ubog kočar ali obrtnik ne more plačati 7 K 50 v za bolno osebo. Nasledek bo, da bo našemu ubogemu ljudstvu odslej zaprt pot v bolnišnice. Ali je deželna vlada padla na glavo, ko je napravila tak sklep? Ko je bil dr. Verstovšek poročevalec o bolnišnicah, je varoval kmete in obrtnike pred plačevanjem oskrbine v bolnišnicah in jim šel na roko. Kje pa je sedaj? Pozivamo ga, da se zavzame za svoje ljudstvo!

K preosnovi šolskega zakona.

Velika večina našega naroda pripada kmečkemu stanu in prav temu stanu preti resna in nevarna kriza. Svetovna vojna je pokazala, da je kmečki stan že zato, ker nam dobavlja najpotrebnejše k življenju, vsakdajni kruh, brez vsega dvoma najvažnejši stan v državi. Tudi naši novi domovini, Jugoslaviji, bo ravno kmet najtrdniji stebel, zakaj prihodnost in procvit naše izrečno kmetijske države bo v prvi vrsti odvisen od tega, kako bo v njej podprt njen glavni stebel — kmetijski stan. Glede tega vprašanja pa smo mi Slovenci pač lahko ponosni. Naš kmet je razumen in delaven, naše kmetijstvo je in bo v Jugoslaviji prav gotovo na prvem mestu. Toda to razveseljivo dejstvo nas ne sme zapeljati, da bi postali slepi in gluhi za nevarnosti, ki groze izpodkopati to navidezno trdno stoječo oporo naše domovine.

Je že res: naši kmetijski domovi niso porušeni, naša polja so še primerno obdelana in niso nam potegnili naši prejšnji gospodarji zadnjega repa iz hleva. Tudi ne „poje boben“ po naših vaseh, marveč so kmečki dolgovi večinoma poravnani. Da pa smo še ljub vsaj grozi, vsemu strahu in žalosti še toliko na dobrem, to je pač v prvi vrsti zasluga našega kmečkoga ženstva, naše mladine in naših staršev, saj

zdravi moške in mladeniči so bili itak vsi v vojski. Res je tudi, da so se že in upajmo, da se še bodo povrnile mnoge delovne roke, ki bodo zopet podpirale ljubi domači krov. Toda zavedati se moramo p. tudi, da prihajajo čisto novi časi, ki bodo nalagali kmetu še večje dolžnosti, ter ga obložili še s težjimi bremenji, kakor je to bilo v predvojnem času povsem običajno.

Plačila države naraščajo grozno. Zato je povsem jasno, da bo država zmagala svoja silna bremena le na ta način, da bo strogo privijala davčni vijak. In ta vijak bo gotovo občutil tudi kmet, davki bodo torej rasli. Potrebščine, katere mora kmet nakupovati, kakor snov za obleko, orodje, sladkor, petrolej, sol itd., bodo sicer cenejše, ali vendar bodo mnogo dražje, kakor pred vojsko. Rokočelci bodo zahtevali za svoja dela plačila, ki ne bodo v nobeni primeri s cenami v predvojnem času. Delavska in poselska mezda utegne istotako ostati na višini, o kakršni se nam poprej niti sanjalo ni. Seveda bodo nasprotno tudi kmetijski pridelki obdržali ceno, ki bo primerna toliko večjim stroškom pridelovanja. A višja cena kmetijskih pridelkov bržčas ne bode tolikšna, da bi se lahko pokrivali tudi višji stroški kmetijskih obratov. Treba bo pač vstrajnega dela, torej še večjega napora, kakor doslej, da se bo iz matere zemlje iztisnilo čim več dohodkov.

Toda ravno pri tem pa nam grozi skrajno nevarna ovira: našim kmetijam bo namreč prav zelo primanjkovalo delovnih moči, da niti ne bo lahko obdelovati zemlje v taki meri, kakor doslej, nikar še le v večji, kakor bo živa potreba. Pomislimo, koliko najboljših delovnih moči nam je vzela vojna! Koliko moških, ki so poprej služili kot kmetijski delavci, je vojna odtujila njihovem poklicu, da se bodo sedaj raje vrivali v tovarne, kakor da bi delali na kmetijah. Tudi ženske silijo v službe v mesto. Tam jih plačujejo drago, saj imajo denarja, kakor smeti. Na kmetijah pa ostanejo marsikje le še nedorasli otroci, žene in mož, če ga ni vzela vojna. Ako torej hoče kmet sebi in — bodimo odkritosrčni — tudi drugim zagotoviti obstanek, bo moral pritegovati h kmetijskemu delu celo svoje nedorasle, torej šolske otroke, in to še v večji meri, kakor v predvojnem času. Ni drugega izhoda, čeprav se pogosto in strogo povdargja, kmetiska mladina se ne sme v šolski dobi toliko vporabljeti za težka domača dela, da se ne ovira v duševnem in telesnem razvoju.

LISTEK.

Vojaški novinec.

Belgijska povest.

Spisal Franjo Kunsčans; preložil za „Slov. Gospodarja“ Al. B.

(Dalje.)

„Ti si bil tudi zraven, Janez, to si pač lahko misliš. Oh, kako je bilo lepo! Le poslušaj! Najemnica — dobra žena je, Bog ji poplačaj! — me je peljala v majhno kamrico spat. Ko sem bila sama, sem pokleknila in molila k Materi božji, ki je stala tam na omari. Ne vem, koliko časa sem molila, a ko sem vstala, se mi je vrtele v glavi in skoro sem se onemestila, vsaj zdelo se mi je tako. Med tem je bila luna izšla in tako jasno svetila skozi okno, da je bilo mogoče razločiti v sobi vsako stvarco. Položila sem se na steklo v oknu, da si glavo malo ohladim, potem pa se vlegla napol obličena na posteljo, da bi bila davi takoj pri roki. Spati pa vendar nisem mogla, luna mi je svečila ravno v oči in vedno sem imela pred očmi kovača, ki je v njej. Ne vem, ali sem nazadnje vendar zaspala; pa je že moralo biti tako, ker duj, kaj se mi je zgodilo. Naenkrat je luna dobila usta in lepe modre oči, pričela rdeti kot jarello ter se mi smehljati prijazno, da me je kar pretreslo. Vse svoje žive dni nisem videla žene tako prijaznega obraza, kajti ako bi kje bila kaka takšna, bi ljudje poklekali pred njo. Polagoma so luni zrasti

le roke in noge in dolga obleka z velikimi, zlatimi cveticami; na glavi je imela srebrno krono s sedmimi svetlimi zvezdami. In naenkrat je bila tu žena, ki je dete nosila v naročju, lepše nego angeli v nebesih. In, o Bog, Janez, bila je naša ljuba Gospa iz kamrice, ki je bila oživela, z našim Izveličarjem na roki, ki se mi je nasminal iz mi migal. Zdaj pride pa še lepše. Ne vem, kako je prišla v kamrico, a se čela je na stolu za oknom in tudi ti si videl Mater božjo s tvojimi slepimi očmi, kajti skupaj sva padla na kolena in dvignila roke, kot bi klicala na pomoč Mater božjo. In zdaj se jo pričela prav počasi bližati skozi okno v kamrico. Rekla je nekaj detetu Jezuščku in dete se je s prstom dotaknilo tvojih oči in u, Janez, si zaklical z velikim veseljem: Vidim, vidim! Mene je to tako pretreslo, da sem iz spanja planila po koncu, pa ni bilo res. Samo sanjalo se mi je; kajti luna s kovačem je še plavala na nebu in svetila, podoba Matere božje pa je še mirno stala na omari. Ali te sanje pomenijo kaj dobrega?“

Umolknila je in čakala odgovora. Mladenič pa pravi po kratkem premolku: „Katrica, kako lepo znaš pripovedovati. Srce mi je od veselja utripalo, ko si govorila; zdelo se je mi, da vse vidim pred sabo in ko si rekla, da se je Jezušček dotaknil mojih oči, sem občutil nekaj, česar ne morem popisati. In Našo ljubo Gospo sem videl, tako jasno in razločno, da bi lahko v pesek narisal zlate cvetice, ki so se ji lesketale na obleki.“ „Kakšne cvetice si videl, Janez?“ „Velike rože.“ „Jaz tudi; to je čudovito.“

„In lilje, take, kakor jih je lansko leto toliko cvetelo na pivovarnarjevem vrtu.“ „Tudi jaz sem videla lilje in rože. Kako neke je to mogoče? Kar pamet mi zastaja.“ „Draga moja!“ vzdihne Janez. „Ne varaj sama sebe z napačnimi upi. Sanje so stvarje, pravi pregovor; to je samo tolažba, ki nama jo je poslal Bog na potovanje.“ „Saj to je isto!“ vzkljigne deklica veselo. „Zdi se mi, da imam od snoči Marijo še mnogo rajši. Ko bova doma, poprosim cerkovnikovo Marijano za malo srebrnega papirja, da podobni pod lipo tudi naredim tako krono s sedmimi zvezdami in ako bova še zmogla, podobna tudi dobi obleko z zlatimi cveticami. Zdaj pa se požuriva, predno solnce ne prične žgati, pa za palico primi, pot postaja ozka in robata. Zdi se mi, da sva zašla med pripovedovanjem.“ „Katrica, pazi na pot. V kolenih že čutim neko utrujenost; čutim, da danes ne bom mogel hoditi deset ur.“ „Nič ne skrbi, Janez!“ odgovori ona ter zmanjša korak. „Na ravni pustaji, kakor je ta, se človek vedno spozna, in tam v daljavi vidim že dva zvonika, kot so mi rekli davi.“ „Kako daleč sta pač, Katrica?“ „Kako poldrugo uro. — Ali boš mogel še takti daleč hoditi?“ „Da, ako bodeva včasih malo počila.“ „Samo povej, kadar boš truden. Zdaj pa zopet molčiva, sicer se prej opešaš.“

(Dalje prihodnjic.)

Časi so resni; tudi kmet že ve ceniti Solsko izobrazbo. Ko vsi drugi stanovi zahtevajo več splošne izobrazbe, tudi kmet ne sme zaostati! Toda opravičena pa je zahteva, da se Solske razmere urede tako, da bodo kmečki otroci deležni kar največ duševnih dobrot šole, da se pa ne bodo zavoljo tega odtujevali svojemu kmetijskemu poklicu in da jim bo mogoče biti svojim z delom preobloženim staršem v pomoč tudi v času, ko pohačajo v šolo.

Torej: otrok naj služi šoli in domu. Naj si privzame splošne izobrazbe v šoli in stanovske doma in bodi staršem krvavo potrebna opora! Oboje je nemogoče, bo ugovarjal marsikateri. Mi pa trdimo, da je mogoče in hočemo prihodnjim priobčiti jasne predloge, ki ne bodo na kvar ne duševnemu, niti telesnemu razvoju mladine, ki pa bodo primerni razmeram kmetijskega stanu.

Šest temeljnih zmot socijalne demokracije.

Kristjani imamo šest temeljnih resnic, ki so tudi temelj krščanskega življenja. Te se glasijo:

1. da je Bog;
2. da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje;
3. da so tri božje osebe: Oče, Sin in Sveti Duh;
4. da se je Bog Sin, druga božja oseba, včlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal;
5. da je človeška duša neumrjoča;
6. da je milost božja k zveličanju potrebna. S temi resnicami se tudi strinja zdrava pamet.

Nasproti tem resnicam ima socijaldemokracija šest temeljnih zmot.

Te šestere temeljne zmote in njihove posledice so:

1. da ni Boga, ker ga ne vidimo z očmi. Dosledno se mora reči, da ni pameti, ker je ne vidimo, zato človek ni nič drugega kakor nespametna žival ali bolje nespametna zverina, ker se je človek pokazal v svetovni vojski tako krvoločnega kakor ni nobena zverina;
2. da ni po smrti nobenega povračila. S smrtjo je vsega konec. Dosledno se mora reči, človek crkne in ne umrje. Dosledno je tudi, da tudi v Evropi pride afrikanško ljudožrstvo do veljave, saj če človek ni nič drugega kakor žival, zakaj 1. e bi ljudi klali in žrli. Toraj v Afriko po črne človeške mesarje, da začnejo tudi v Evropi izvrševati svojo obrt;
3. da ni presvete Trojice. Na zemlji pa ni po sv. Trojici posvečene družine, zato proč z zakonom, pa v čast vlačugarstvo. Zakon se mora dosledno odpraviti, proglašati vlačugarstvo kot zakonito, zakonsko zvestobo in ljubezen se zasleduje in kaznuje;
4. da ni božjega Odrešenika, ki je naredil iz ljudi otroke božje. Ljudje smo vsi enski. Živela enakost! Proč s stanovi, še posebno proč s kmečkim stanom! Delajo naj slabi in naj bodo sužnji močnih. Ko pa več niso za delo, se v vodo pomečejo ali pa postreljajo;
5. da ni človeška duša neumrjoča. Dosledno je tudi, da ni vesti, da ni greha, da ni hudodelstev, da ne sme biti nobene kazni, nobenega sodnika, toraj živela prostost hudobnih jezikov, roparjev, tatov;
6. da ni potrebna človeku višja pomoč, ki jo imenujejo kristjani milost božjo. To mora nadomestiti komunizem ali boljševizem. Odpravijo se vse pravice, vsa zasebna last, vse, kar ima in da zemlja, vse se lahko vzame, kdor hoče, samo če je tako močen, če ima tako trdo pest. Toraj trda pest vlada!, šipka pa delaj. Moč v senci puši, žena pa se muči v žarkem solncu. Močni lenuh čremplji pod drevesom na blazinah, šipki siromak pa ječi in vzdihuj pod krutim jarmom enako črni živini.

Takšne zmote naj zavladajo, — človeški rod, tebe pa mora biti konec.

Plačevanje zavarovalnin inozemskih zavarovalnic.

Prešedstvo deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je glede ureditve plačevanja zavarovalnin ali zavarovalnih premij inozemskih zavarovalnih družb izdalo sledečo naredbo:

Mnogi državljani kraljestva SHS, ki žive v Sloveniji in ki imajo zavarovalne pogodbe z inozemskimi zavarovalnicami, vsled ukinjenja prometa s poštami nakaznicami ali vsled ukinjenja poštnehranilniškega prometa s poštnehranilničnim uradom na

Dunaju, ne morejo plačevati zavarovalnin, bodisi, ker ne vedo, kje se nahajajo plačilnice, kjer bi morale plačevati zavarovalnino, bodisi, ker jim ni znano, je-li so še stare plačilnice veljavne ali ne.

Vsi tisti, ki so sklenili zavarovalno pogodbo s kako inozemsko zavarovalnico ali zavarovalno družbo, in takih je v Sloveniji veliko število, se pozivljajo, da najpozneje do dne 5. maja 1919 napravijo pismeno nekolokvano vlogo na predsedstvo deželne vlade v Ljubljani, v kateri mora biti označeno ime dotične inozemske zavarovalnice, s katero je bila pogodba sklenjena, nadalje svoje ime in svoj naslov, življenjsko zavarovanje ali zavarovanje proti požaru, številko zavarovalne police, zavarovalni znesek, zavarovalnino in rok, do katerega mora biti zavarovalnina poravnana in končno je še v vlogi navesti, na kak način je bila plačana zadnja zavarovalnina ali po poštni nakaznici in na kateri naslov, ali po poštni položnici poštnehranilničnega urada na Dunaju. V zadnjem slučaju se mora navesti število položnic poštnehranilničnega urada na Dunaju.

Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani upa prepričati na ta način, da bo naše ljudstvo obvarovano škode, ki bi je sicer utegnili zadeti brez lastne krivde.

Razne politične vesti.

Vprašanje slovenskih napisov. Z žalostjo moramo konstatirati, da je danes v Mariboru še pravzaprav zelo malo slovenskih napisov. Še niti naši ljudje nimajo izrazitih slovenskih napisov. In s posebnim apetitom zabajajo naši narodnjaki iz mesta ter rodoljubi z dežele v trgovine in gostilne, ki imajo prešerne nemške napise. Mnogim se zdi vprašanje napisov premalenkostno. Ko pa prihajajo razne ententne komisije in ošposlanstva, druga za drugo v Maribor in vidijo skoro same švabske napise, kaj si mislijo o Mariboru. Odslej moramo z vso odločnostjo zahtevati vsaj od trgovcev, gostilničarjev in obrtnikov slovenske napise. Kdor bo tej zahtevi hujboval, se mn naj enostavno odvzame koncesija!

Uspeh bavarskih kmetov. Na Bavarskem so prišli na krmlo nedavno boljševiki. Grozili so, da bodo odvzeli kmetom vsa posestva in jih bodo razdelili. A rdečkarji so se zaračunali. Bavarske kmetске zveze so preprečile uvoz živil v glavno mesto Monakovo, kjer je sedež socijalnih demokratov in boljševikov ter njih vlade, in glad je prisilil boljševike, da so se udali. Boljševiška vlada se je zrušila. Slovenski kmetje, tudi vi se organizirajte v Slovenski Kmetški Zvezi. Tudi pri nas bo treba kmetškemu ljudstvu organizirano nastopiti.

Kako je na mirovni konferenci. Prav težko se zve kaj točnega s konference. Časopisi pa pišejo vse skrižem. Posebno italjanski in nemški listi si izmišljajo raznovrstne laži. Toliko je sedaj glede določitve mej gotovo, da smo Slovenci na severu dosegli vse, kar smo zahtevali: Maribor, Špilje, Radgona, Lendava, Št. Gothart, Velkovec in Celovec pripadajo k Jugoslaviji. Glede mej proti Italiji pa bo padla odločitev v nekaterih dneh.

Vsiljivost socijal-demokratskih agitatorjev. Na vse zadnje ne bo več človek nikjer varen pred socijal-demokratskimi agitatorji. Celo na stezi se človeka lotijo, pa mu vsiljujejo svojo lažnivo robo sladko drugi ostudno roboto. eni obetajo paradiz, kakor v deveti deželi, drugi odirajo duhovnike na meh s svojimi strupenimi jeziki. Že celo nadležni pa so ti ljudje, če se kateri priklati na dom. Tukaj te hoče pridobiti za največjega nevredneža v angelja, nasproti pa ti ne pusti na možu poštenjaku niti enega lasa več celega. Razne živalice so bile vsiljive v strelskih jarkih, a vsiljivost socijal-demokratskih agitatorjev jih daleč prekaša.

Socijalni demokratje popisujejo. Socijalnodemokracija popisuje po hribih in dolinah, kar leze in gre. Papir seve je potrpežljiv, a drugače je človeško srce. To hoče pošteno ostati in se studom in gnevom obrača proč od onih, ki ga bi radi po vsej sili prišteali socijaldemokratski gardi. Svojih imen ne damo socijaldemokraciji, temuč edino le Slovenski ljudski stranki in Kmetški zvezi, katera stoji na večnoveljavni podlagi krščanske pravčnosti. Drugam razpisati svoja imena bi se reklo oskruniti poštena slovenska imena.

Socijalni demokratje obljubljajo zlate čase. Socialdemokratski govorniki se široko ustijo na shodih, da bodo napočili dobri časi, če oni dobijo vse v svoje roke. Toda Nemčija in Rusija nam kažejo dovolj, kakšni so ti dobri zlati časi, ki jih da socijaldemokracija, le povejte po rezultati o strahotah in grozotah, ki se dogajajo v Berlinu, Monakovem in Petrogradu ter drugod, koder je zavladala socijaldemokracija. To je joj in gorje, kakoršnega še ni videl človeški rod.

To nič ne dá, če jih nekaj pobijejo. Tako se drznejo govoriti socijaldemokratske duše. Tako toraj! Kam so prišli? Ah smo še v Evropi ali pa že v Afriki, kjer se ljudje kolejo in pobijajo pri divjakih kakor živina. — Kdo se ne bo zgražal nad takim besedami?

Slov. Kmečka Zveza je priredila te dni v mariborski okolici večje število shodov. Prvi shod se je vrnil dne 22. aprila zvečer v krčevinski šoli. Shoda so se udeležilo nad 200 naših najboljših ljudi iz Kričevine in Leitersberga. Shod je pozdravil nadučitelj Pučelič, ki je povdarjal, da ga iskreno veseli, da je SKZ priredila shod za naše ljudstvo. Otvoril je zborovanje o Bernard. Za predsednika je bil izvoljen gerent Inkret. Govorili so: državni poslanec dr. J. Hohnjec, dr. Leskovar in urednik Zebot. Ustanovila se je krajevna organizacija SKZ. V odboru sta gerenta Inkret in Janžekovič ter možje: Babič, Požavko, Kraner, Žižek, Vudler, Cvikel, Bauman, Blažević, Skot, Repina, Ferk, Spindler, Vešner, Cesarsko, Kokol, Serp in o. Bernard. Odbor ima prihodnjo nedeljo, dne 27. aprila, točno ob 11. uri dopoldne v krčevinski šoli svojo prvo sejo. Pridejo naj vsi odborniki. Izvolilo se bo predsedstvo in določilo nadaljnje delovanje odbora.

Shod SKZ pri Sv. Marjeti niže Ptuja je bil na pretekli ponedeljek izredno dobro obiskan. Predsedoval je župan Rižnar. Poročilo prof. Vesenjaka je bilo soglasno odobreno; njemu in Jugoslav. klubu se je izrekla zahvala in zaupanje. Sv. Marjeta je naša trdna trdnjava. Vsi naši možje in mladeniči stojijo na krščanskem kmečkem stališču. Krasno uspeva naša kmetijska podružnica.

Tedenske novice

Občni zbor Slovenske krščansko-socijalne zveze se vrši dne 30. aprila ob 2. uri popoldne v dvorani katoliškega delavskega društva v Mariboru, Flosarjeva ulica. Vabimo vse naše rodoljube, ki so zanimajo za našo izobraževalno in mladinsko organizacijo, da se gotovo udeležijo tega zborovanja.

Zrinski in Frankopani, prva jugoslovanska mučenika, sta bila dne 30. aprila 1671 v Dunajskem Novem Mestu obglavljena, ker sta hotela združiti vse jugoslovanske pokrajine v skupno kraljestvo, neodvisno od habsburško-nemške nadvlade. Dolgo časa so si za Hrvati prizadevali, da bi pripeljali telesne ostanke teh mučnikov v domovino, v Zagreb, a se le sedaj, ko smo res dosegli ujedinijenje vseh Jugoslovancev v skupno kraljestvo, se jim je to posrečilo. V torek, dne 29. aprila, bodo pripeljali telesne ostanke Zrinskega in Frankopana iz Dunajskega Novega Mesta v Maribor, kjer se vrše že velika priprava za slovesen sprejem. Kolodvor bo okrašen, zastopane bodo solske oblasti, uradništvo in vojaštvo. Na kolodvoru bo igrala vojaška godba, pele se bodo slovanske himne, topovi bodo s streljanjem pozdravili prihod ostankov jugoslovanskih mučnikov. Posebno odposlanstvo bo v Špilju sprejelo vlak in ga bo potem spremljalo iz Maribora do Zagreba. Pozivamo naše ljudi od drugih postajah od Špilja do Brežic, da se pripravljajo za slovesen sprejem. Natančnejša navodila bodo poslala pristojne politične oblasti. — Telesni ostanke bodo v Zagrebu na oblatnico smrti, 30. aprila, slovesno pokopani.

Nemci zbirajo zlato in srebro za Nemško Avstrijo. Od vseh strani dobivamo poročila, da agentje nemških denarnih zavodov (bank, hranilnic in posojilnic) kupujejo po naših krajih zlat in srebrni denar. Plačujejo ga za vsako ceno. Zbrane zlatnike in srebrnike utihotapljujejo potem v Nemško Avstrijo. In naši ljudje so tako nespametni, da za slab nemški papir prodajo zlato in srebro, ki ima trajno vrednost. Na ta način zmanjšujejo vrednost našega denarja, kajti čimveč je v državi zlata in srebra, tem višje stoji vrednost našega denarja. Ne dajajte torej nemškim agentom za noben papirnati denar svojega zlata. Če ga pa že hočete oddati, pa ga ponudite v nakup kakemu slovenskemu denarnemu zavodu. V Mariboru zamenjajo stari zlati in srebrni denar slovenski denarni zavodi: Spodnještajerska ljudska posojilnica v Stolni ulici, Posojilnica v Narodnem domu in Ljubljanska kreditna banka v Gosposki ulici.

Potna dovoljenja. Vsaka oseba, ki hoče potovati izven svoje občine v katerikoli kraj našega kraljestva, mora imeti potno izkaznico ali potno dovoljenje. Potna dovoljenja za potovanja v okraju izdajaj županstva, za potovanja izven okraja, toda ne izven kraljestva v inozemstvo, pa pristojna okrajna glavarstva, oziroma policijske oblasti. Za potovanje v inozemstvo v naše kraljestvo in za potovanje iz njega